

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 3) เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 4) เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (การศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test One Way ANOVA และการจำแนกเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's method ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมาด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นกรรมการในการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณของสถานศึกษา รองลงมาเรื่องสถานศึกษาชี้แจงแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ ซึ่งจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ และสร้างความรับผิดชอบร่วมกันต่อสถานศึกษา ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษา

1.2 ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาทำหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุม เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ รองลงมา เรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมเสนอแผนงาน โครงการต่างๆ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ตรวจสอบและปรับแก้แผนปฏิบัติการ

1.3 ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษานำเสนอการใช้งบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และให้คณะกรรมการสถานศึกษาอนุมัติการใช้งบประมาณ รองลงมาเรื่องสถานศึกษาทำหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุม ชี้แจงการใช้งบประมาณใน โครงการต่างๆ ของสถานศึกษา ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นกรรมการในการอนุมัติการใช้งบประมาณ

1.4 ด้านการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการใช้งบประมาณของสถานศึกษา รองลงมาเรื่องสถานศึกษาเชิญคณะกรรมการสถานศึกษารับฟังการชี้แจงการใช้งบประมาณต่างๆ และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการซักถาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณใน โครงการต่างๆ ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในการใช้งบประมาณสำหรับโครงการต่างๆ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

1.5 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นวิธีการระดมทรัพยากรและร่วมกันกำหนดวิธีการที่เหมาะสมต่อการระดมทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมาเรื่องสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นกรรมการ

ในการจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมการประเมินผลการดำเนินการการระดมทรัพยากรในด้านคุณภาพ ปริมาณ และความคุ้มค่า

1.6 ด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยมีการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการจัดหางบประมาณ เพื่อตั้งกองทุนช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา รองลงมาเรื่องสถานศึกษาเปิด โอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการกองทุน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนการจัดหางบประมาณสำหรับการใช้กองทุน

1.7 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษารายงานผลการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินการเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและประสิทธิภาพสูงสุด รองลงมาเรื่องสถานศึกษารายงานผลการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาและนักเรียน ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษารับการสนับสนุนจากทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย คณะกรรมการสถานศึกษาและดำเนินการตามที่คณะกรรมการสถานศึกษาได้ให้การสนับสนุน

1.8 ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันเสนอแนวทางการนำผลประโยชน์ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา รองลงมาเรื่องสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาดำเนินการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นกรรมการในการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ รองลงมาด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร กับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา เสนอแนวทางกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด งบประมาณของแผนงบประมาณคำขอตั้งงบประมาณ รองลงมาเรื่องสถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษา ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการได้ตรวจสอบและปรับแก้ แผนงบประมาณ เพื่อให้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2 ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมเสนอแผนงาน โครงการต่างๆ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ รองลงมาเรื่องสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำ ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาเสนอแผนปฏิบัติการให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาและอนุมัติการใช้แผนปฏิบัติการ

2.3 ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นกรรมการในการอนุมัติการใช้งบประมาณ รองลงมาเรื่องสถานศึกษานำเสนอการใช้งบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและให้คณะกรรมการสถานศึกษาอนุมัติการใช้งบประมาณ ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาทำหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมชี้แจงการใช้งบประมาณในโครงการต่างๆของสถานศึกษา

2.4 ด้านการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาเชิญคณะกรรมการสถานศึกษารับฟังการชี้การใช้งบประมาณต่างๆ และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการซักถาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณในโครงการต่างๆ รองลงมาเรื่องสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นกรรมการในการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษาทำหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุม ในเรื่องการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ

2.5 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นวิธีการระดมทรัพยากรและร่วมกันกำหนดวิธีการที่เหมาะสมต่อการระดมทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมาเรื่องสถานศึกษาเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนเสนอวิธีการระดมทรัพยากรที่ขาดแคลน ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่องสถานศึกษานำทรัพยากรที่

ได้รับไปใช้ประโยชน์ โดยมีการรายงานการใช้ทรัพยากรที่ได้รับให้คณะกรรมการสถานศึกษา รับทราบ เพื่อให้สอดคล้องกับการระดมทรัพยากรในครั้งนั้น

2.6 ด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานการจัดตั้งกองทุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการเกี่ยวกับกองทุน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนต่อไป รองลงมาเรื่องสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็น กรรมการในการตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่อง สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการ จัดหางบประมาณ เพื่อตั้งกองทุน ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

2.7 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย โดยมี ปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษารายงานผลการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ให้ คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาและนักเรียน รองลงมาเรื่อง สถานศึกษารายงานผลการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ให้คณะกรรมการ สถานศึกษาทราบและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบการ ดำเนินการเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่อง สถานศึกษานำเสนอข้อมูลและความต้องการเพิ่มเติมในการบริหารทรัพยากร ต่อคณะกรรมการ สถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพทุกด้าน

2.8 ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย โดยมี ปัญหาสูงสุดในเรื่องสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รองลงมาเรื่องสถานศึกษาทำหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา เข้าร่วมประชุม ในเรื่องการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ เรื่อง สถานศึกษารายงานผลการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาให้คณะกรรมการ สถานศึกษาทราบ รวมถึงเปิดโอกาสให้ซักถามและตรวจสอบผลการดำเนินการ เพื่อให้เกิด ความโปร่งใสและคุ้มค่าในการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

3. คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มี ประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีขนาดของ สถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน สภาพการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลการเปรียบเทียบได้ดังนี้ได้ดังนี้

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

4.8 ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมสูงสุดในด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมาด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ส่วนการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลดาวัลย์ มหะศรี (2550, หน้า 83) ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนาพร สิริมัน (2555, หน้า 91) ผลการศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา การมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สูงขึ้น ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่สุดจะต้องแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมให้ทุกคนทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งทั้งหมดอาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้รับมอบนโยบายและกลยุทธ์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่สนองตอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งทุก

ภาคส่วนให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ส่งผลให้สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ รองลงมาด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร กับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกมล ต้าแดง (2547, หน้า 49) ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ยกเว้น ด้านวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบาย กลยุทธ์ และมีการนิเทศก์ภายนอกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 รวมทั้งมีการประเมินภายนอกจากสำนักสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำให้สถานศึกษามีความเข้าใจและมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

3. คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สร้อยวสันต์ ศรีคำแหง (2553, หน้า 80) ผลการวิจัย พบว่า ผลการทดสอบสถานศึกษาที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกภาคส่วนที่มีเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ส่งผลให้การปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

4. คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิชญ์นิณี โคมอัมฤทธิ์ (2553, หน้า 84) ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณภายใต้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรีผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา กลุ่มระดับการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณและระยะเวลาที่ท่านดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ภายใต้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบาย และกลยุทธ์ รวมทั้งมีการนิเทศก์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกภาคส่วนที่มีเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ส่งผลให้ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นำผลสรุปไปกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมน้อยสุด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ามีปัญหามากที่สุด

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดใหญ่ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ภายใต้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือนักวิชาการที่สนใจศึกษาในประเด็น ดังนี้

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณ โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง

2.2 ควรมีการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารวิชาการ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณ